

Raad van Advies Waddenzeehavens

4 december 2018 van 17.30 – 20.30 uur

Afsluitdijk Wadden Center

Sluisweg 1, 8752 TR Kornwerderzand

Agenda en Leidraad

Arjen Bosch

Agenda

- 1. Toelichting op agenda, verslag en mededelingen**
 - Verslag Raad van Advies 28 juni 2018
 - Mededelingen
- 2. Pact van Marrum**
 - Terugmelding aanbieding
 - Veldbezoek Harlingen
- 3. Waddenbeheerautoriteit**
 - Stand van zaken in het proces
 - Inzet van de gebruikers Waddenzee
- 4. Investeringskader**
 - Green shipping
 - Innovatiemotor
- 5. Evaluatie Waddenacademie**
 - Betrokkenheid stakeholders
- 6. Gebiedsagenda Wadden 2050**
 - Stand van zaken
 - Terugkoppeling stuurgroep
- 7. Financiën**
- 8. Planning**
 - Voorjaar 2019

Leidraad Raad van Advies Waddenzeehavens

Dit document leidt de deelnemers door de agenda van de Raad.

1. Agenda, verslag en mededelingen

Agenda

Stemt de Raad in met de agenda?

Verslag

[1b Verslag RvA 16 d.d. 28 juni 2018]; [Blauw] = documentnaam.

Stemt de Raad in met het verslag van de vorige bijeenkomst?
– **Zijn er nog opmerkingen naar aanleiding van het verslag?**

Mededelingen

– Steunbrief Elektrolyse project Djewels (AkzoNobel en Gasunie New Energy).

Terugkoppeling over:

- BO MIRT Noord Nederland
- Commissies Eems/Westereems

[1c Steunbrief project Djewels]

Hebben de leden mededelingen die niet zijn geagendeerd?

2. Pact van Marrum aangeboden minister IenM

Aanvankelijk was het de bedoeling om met CWN een werkbezoek voor de minister bij Harlingen te organiseren. Er lag al een programma klaar, maar het leverde te veel agenda-technische problemen op. Het Pact is op 29 oktober jl. aangeboden. Daarbij is ook over de Beheer- autoriteit gesproken, zie kernpunten (niet geautoriseerd, alleen voor intern gebruik).

In de afgelopen periode vonden veel personele wisselingen plaats in de leiding van IenM. Directeur Liz van Duin (Waterkwaliteit, Ondergrond en Marien) en Afdelings- hoofd Hanneke Brouwer (Afdeling Bodem, Ondergrond en Wadden). Met CWN is afgesproken om het werkbezoek voor hen te organiseren.

[2a Kernpunten aanbieding Pact van Marrum]

Terugmelding overhandiging (Marco Glastra, Paul Pot en Erica Slump)

3. Waddenbeheerautoriteit

AT Osborne onderzoekt de mogelijkheden voor een Waddenbeheerautoriteit. Sinds de vorige Raad zijn er twee bestuurlijke klankbordgroep-bijeenkomsten gehouden, waarvoor onze voorzitter was uitgenodigd. Hieraan gingen ook ambtelijke bijeenkomsten vooraf. De opmerkingen uit de vorige Raad zijn daarbij meegenomen.

De gebruikers (Waddenzeehavens, Coalitie Wadden Natuurlijk, visserij en Verbond Vaarrecreatie Waddenzee) trokken gezamenlijk op. De eerste ronde – deze zomer – ging over de probleemanalyse, die de gebruikers op hoofdlijnen

onderschreven. Voor de havens is vooral een betere stroomlijning van vergunningverlening van belang, met daaraan gekoppeld monitoring en onderzoek, zowel voor de Waddenzee als voor de Noordzeekustzone. Ook vroegen de gebruikers om de thema's calamiteitenbestrijding en publieksvoorlichting mee te nemen. Daarnaast is vooral de beleidsvorming problematisch: er is geen 'beleidsautoriteit'. Voor het geheel stelden de gebruikers een gemeenschappelijk document op.

In het voortraject zijn oriënterende gesprekken gevoerd met Wim Kuiken (voormalig Deltacommissaris) en de secretarissen van de Raad en CWN spraken uitgebreid met het stafbureau. De Regeringscommissaris rapporteert en adviseert aan de beleidskant, niet aan de beheerkant. Deze gesprekken geven een positief beeld van de werking van een Regeringscommissaris.

AT Osborne gaat in haar onderzoek niet in op de beleidskant, maar richt zich uitsluitend op de beheerautoriteit zelf. Een regeringscommissaris blijft buiten beeld.

Van de variantenanalyse van AT Osborne is geen schriftelijke informatie beschikbaar, maar in de kern komt het neer op het volgende: AT Osborne maakt onderscheid in de opdrachtgevers- (OG) en de opdrachtnemerskant (ON).

- Opdrachtgevers: LNV + IenM (1), LNV + IenM + provincies (2) of LNV + IenM + provincie onder onafhankelijke leiding (3).
- Opdrachtnemers: Waddenunit + RWS + terreinbeheerders (1), Waddenunit + RWS + terreinbeheerders + provincies (2), Waddenunit + RWS + terreinbeheerders + provincies onder onafhankelijke¹ leiding (6).

De gebruikers hebben hun steun uitgesproken voor de varianten onder 'onafhankelijke' leiding. Voor de havens zou het wenselijk zijn om de zes typen vergunningverleners onder één dak te brengen en te koppelen aan monitoring en onderzoek. Dit hoeft niet per se met een fusie, maar kan ook met een mandaat- of detachingsconstructie. CWN heeft haar standpunt in een brief weergegeven. De inhoud van deze brief is in lijn met de inzet van alle betrokken gebruikers.

[3a Adviezen Deltacommissaris]

[3b Beheerautoriteit en gebruikers]

Stand van zaken Erica Slump

Terugblik Tineke Netelenbos op de bestuurlijke consultaties

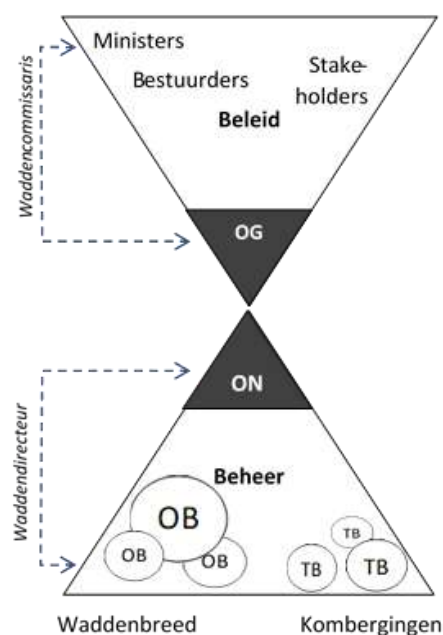
- **Steunen de leden de ingezette lijn?**

4. Investeringskader

Op verzoek van de Raad zijn de programmalijnen voor EcoPorts (innovatieve projecten) en Green Shipping (schoon en CO2-neutraal varen) verder uitgewerkt. Op 28 november is er een bespreking met het team *Havenontwikkeling en natuurverbetering* van het Investeringskader. Zie ook: <https://www.investeringskaderwaddengebied.nl/>.

Bij Green Shipping wordt het programma specifiek gericht op de Waddenvloot:

- Veerboten
- Visserijschepen

TB= Terrein beheer
OB= Overig beheer

¹ Onafhankelijk is een directeur van de beheerautoriteit niet; hij draagt zorg voor gecoördineerde uitvoering in lijn met de opdracht.

- Bruine vloot
- Schepen voor toeristische vaartochten

Met deze focus richt dit programma zich niet op ontwikkeling van om- en nieuwbouw van de grotere zeescheepvaart of kleinere recreatieve schepen voor particulieren.

Bij het EcoPorts-innovatieprogramma wordt voortgebouwd op de samenwerking met de Nederlandse Orde van Uitvinders en op de positieve ervaringen die Groningen Seaports heeft met iTanks. Daarvoor worden ook potentiële investeerders geïnteresseerd, onder andere via een constructie 'Vrienden van de Waddenzeehavens'. Op dit moment worden gesprekken gevoerd met Provincies en RWS voor een bijdrage om dit proces mede te financieren. Ondertussen worden de volgende stappen gezet:

1. 12 december as. iTanks in Programmteam Waddenzeehavens
2. Gesprekken per haven, welke uitdagingen spelen er?
3. Net op halen in Werkatelier begin 2019

[4a Naar een programma Green Shipping]

[4b Naar een Innovatie programma Waddenzeehavens]

Terugmelding over bespreking team Investeringskader

- ***Steunen de leden het voorstel Green Shipping?***
- ***Steunen de leden het voorstel innovatie EcoPorts?***
- ***Bereidheid tot gesprekken per haven en deelname per werkatelier***

5. Evaluatie Waddenacademie

19 november 2018 presentatie evaluatie Waddenacademie

De Waddenacademie is circa tien jaar geleden opgericht en in hun statuten is opgenomen dat zij zich om de vijf jaar volgens een wetenschappelijk KNAW-protocol laten evalueren.

De evaluatiecommissie stond onder leiding van Sybilla Dekker en bestond uit twee onafhankelijke hoogleraren en een externe wetenschappelijke ondersteuning. De kwaliteit van het verrichte werk van de Waddenacademie wordt in de evaluatie als 'zeer goed' beoordeeld.

Aanbevelingen

De commissie besteedde voor het eerst ook aandacht aan de havens, door de secretaris voor een gesprek uit te nodigen. In dat gesprek zijn zowel negatieve (Waddenzeehuisberaad) als positieve (Economische review Waddenzeehavens) ervaringen besproken.

Een van de aanbevelingen van Dekker is om te komen tot een systematisch overleg met de betrokken stakeholders in het Waddengebied, voor zowel het agenderen van nieuwe kennisvragen als voor het delen van bestaande kennis. Voor het invullen van deze aanbeveling is voorgesteld om te vermijden dat er een periodiek overleg met alle stakeholders ontstaat (geen extra loot aan de boom van bestuurlijke spaghetti). In plaats daarvan zetten we graag in havenoverleg over specifieke vragen met het Programmteam Waddenzeehavens (zie vorige Raad), waarbij de Raad een eerste schot voor de boeg heeft gegeven.

Hoe oordeelt de Raad over de aanbeveling van de Commissie Dekker?

- ***Pleiten voor specifiek betrekken van havens (programmteam) i.p.v. periodiek breed overleg.***

[5a Evaluatierapport Waddenacademie 2013-2018]

6. Gebiedsagenda Wadden 2050

De stuurgroep vormt de beslislijn, met overheden en Tineke Netelenbos als vertegenwoordigers voor het onderdeel Economie (havens, havenbedrijfsleven en visserij). De stuurgroepbijeenkomsten worden apart voorbereid met havens, bedrijfsleven en vissers. Zo ook de komende stuurgroep, die op 28 november plaatsvindt.

Basisdocument

De projectgroep heeft alle zeven discussiepapers naar het RCW (Regiecollege Waddengebied) gestuurd en het RCW heeft daar ook over geadviseerd. De Projectgroep Gebiedsagenda maakte een Basisdocument waarin de doelstellingen, opgaven en daarbij behorende strategieën staan beschreven. Deze zijn opgenomen in het bijgevoegde Basisdocument. De kernpunten uit de vorige Raad zijn zoveel mogelijk ingebracht in de projectgroep, passend binnen de kaders van de discussiepapers en RCW-adviezen.

Samenvatting van het traject sinds de vorige Raad en het Basisdocument Terugkoppeling laatste stuurgroep (Erica Slump, Kees Visser en Tineke Netelenbos)
– ***Reflectie op de terugmelding uit de stuurgroep***

[6a Basisdocument Gebiedsagenda-concept 8 november]

7. Financiën

8. Planning

Volgende bijeenkomst voorjaar 2019?

Wie wil het gastheerschap op zich nemen?